

Исках дъщеря ми да знае български език и да има своя българска среда

Скъпи читатели, продължаваме с публикацията на някои от интервютата с наши сънародници, живеещи в Чехия, подготвени по проекта „Диапората – свързване на гласовете“ на сдружението marginalia.bg, съвместно с фондация „Томсън“. Всички материали от проекта можете да разгледате в сайта marginalia.bg/diasporata-svarzване-na-glasovete, както и в плейлист на YouTube канала на Marginalia. В този брой Ви срещаме с две сърцати българки, пристигнали в чешката страна по различни причини, но успели да си изградят авторитет сред българската общност.

Галя Георгиева вече е позната личност в Бърно, създател на неделното училище „Св. св. Кирил и Методий“ в града. Галя е родом от гр. Твърдица, китно подбалканско градче в България. Завършила специалност „Електротехнологии“ в Техническият университет във Варна, където се запознава с бъдещия си съпруг. През този период заводите IBM в гр. Бърно, Чехия, набират много млади специалисти за работа. Приятелят на Галя също решава да кандидатства и да пробва късмета си. Приемат го и започва работа, а Галя пристига около половин година по-късно. Така, от 2007 г. до момента тя живее и работи в южноморавския град. В Бърно двамата създават семейство, ражда се и дъщеря им. Съпругът ѝ има доста разнообразен професионален път, сменя работата си в различни фирми – чешки и международни, а Галя първо работи като инженер а по-късно като учителка в детска градина. С времето се включват в живота на голямата българска общност в града, посещават различните вечеринки и фолклорни

Галя Георгиева посреща учениците си с домашно приготвена питка

празници, които се организират. Дъщеря им расте и в един момент Галя и няколко дейни българи решават да направят Българско неделно училище в Бърно. Въпреки многото перипетии и препятствия, днес училище „Св. св. Кирил и Методий“ функционира успешно, има танцов състав, представя се със свои участия в културния живот на града, радвайки се на интерес от страна на родителите и децата.

– Г-жо Георгиева, моля, представете се пред нашата аудитория.

– Казвам се Галя Георгиева, по професия съм инженер, но с течение на обстоятелствата станах учителка... В България завърших висшето си образование в Техническият университет, след това започнах работа в една компютърна фирма. По това време разбрахме за Чехия и моя приятел Павлин, с когото по-късно създадохме семейство, реши да кандидатства. Прие го да започне работа, а след това дойдох и аз. Всъщност, да си призная, не ми се идваше в Чехия, не знаех езика, не знаех почти нищо за тази страна, семейството, приятелите

ми бяха в България. Павлин беше доволен от работата си, харесваше му Бърно, така че реших да дойда на гости с намерението, че, ако не ми хареса, ще се върна. Дойдох през 2007 г... и останах.

– Тук ли създадохте семейство със съпруга си?

– Да, нашият съвместен живот започна в Бърно. Първоначално живеехме на квартира с друго семейство-българи, по-късно решихме да се отделим. Постепенно стигнахме до решението да създадем семейство и сключихме брак в Бърно, напра-

също идваше, но сега няма възможност, защото трябва да се грижи за възрастните си, болни родители. Родителите на съпруга ми също идват в Бърно, но по-рядко.

– Когато пристигнахте в Чехия, предполагам, че не знаехте езика, с кого първо комуникирахте?

– Първо комуникирахме с българи, в IBM имаше поне 200–300 българи. Имаше доста сбирки, организираха се чествания за Трети март, за Нова година, за Великден. Събирахме се, празнувахме заедно, а в последствие започнахме да се събираме

– Доколкото разбрах, в момента има втора православна църква заради украинците. Аз съм ходила в първата, която мисля, че също е украинска, но като цяло не проявявам интерес.

– Какво работите в момента?

– Учителка съм в детска градина. Трябваше да запиша „Начална и предучилищна педагогика“ заради Българското неделно училище и сега се занимавам с това. Работата ми с децата започна още преди това, когато у нас се събирахме в събота с няколко дечица, с които правехме нещо като

Галия със семейството си

Галия Георгиева и Даниела Жилева като участници в „Бабилонфест 2023“

вихме малка сватба, а в последствие голяма сватба във Варна, където организирахме църковен брак, защото всички документи, които имахме от Чехия, от общината в Бърно, бяха легитимни и законни.

– Колко често си ходите в България?

– Веднъж годишно за по един месец с дъщерята, а съпругът ми си идва според възможностите да получи отпуск. Понякога, ако се наложи нещо извънредно, също пътуваме.

– През останалото време как поддържате връзка с близки и приятели в Родината?

– Поддържаме връзка чрез скайп, месинджър и по телефона. Майка ми

по интереси, да си ходим на гости...

– В момента, след толкова години, имате ли вече и чешки приятелски семейства, събирате ли се, ходите ли си на гости – с една дума чувствате ли се вписани в чешката среда?

– Нашето семейство има чешки приятели, с които се събираме, ходим на излети с децата. Близко приятелско семейство преди две години ни идва на гости и в България. Интересуват се от българската кухня и от българските забележителности. Когато ни идват на гости, винаги се старая да има някаква българска храна, много харесват нашата баница.

– Има ли в Бърно православна църква, ходите ли често там?

творчески работилнички – пеехме български песнички, моделирахме.

– Вие сте един от инициаторите, създателите, и същевременно директор, на българското неделно училище. Как се роди идеята за основаването на училище „Св. Св. Кирил и Методий“ в Бърно?

– Децата растяха и интересът към нашите съботни занимания ставаше все по-голям, моите интереси също се променяха (може би под влияние на дъщеря ми), а вкъщи вече беше невъзможно да се събираме. Започнах да търся различни варианти. Точно в този момент отвори в Бърно български ресторант. Договорихме се със собственика, че в неделя можем да се събираме там,

съвсем неформално и неофициално. Аз тогава няха педагогическо образование, не бях наясно със спецификата на преподаването. Имах една позната, която беше български учител, и решихме тя да преподава, а аз да се занимавам с малките по същия начин – работилнички, стихчета, песнички. Така започнахме да се събираме, но, за съжаление, ресторантът просъществува много кратко време и отново трябваше да търсим друг разумен вариант. Вече знаех за проекта на Министерството на образованието „Роден език зад граница“, но всичко беше свързано и

който също е под крилото на Българското сдружение в Бърно, с ръководител Георги Жилев.

– **Какво бихте казали за българската общност в Бърно?**

– За българската общност в нашия град, мога да кажа, че в последно време се сплотява. Както споменах, има две български сдружения – всяко от тях работи по свои проекти, организира различни празници, на които взаимно се каним за участия, срещаме се. Много хубав празник се получава за Баба Марта, за Коледа. Щастлива съм, че се сплотяваме и

закони. Нямам допълнително здравно или социално осигуряване.

– **Интересувате ли се от българския и чешкия политически живот и как се информирате?**

– Нямаме нито българска, нито чешка телевизия. Информирам се чрез медиите, но не масовите медии, а чрез други канали.

– **Със съпруга Ви инвестирате ли някакви средства и мислите ли в някакъв период от живота си да се върнете в България?**

– Към момента нямаме жилище в

Деца от неделно училище „Св. св. Кирил и Методий“ получават свидетелствата си от директора на учебното заведение

с финансиране – намиране на помещения и т. н. В Бърно има две български сдружения: Българско сдружение и сдружение „Пирин“. Обърнах се към ръководствата им, но те не ме приеха сериозно, не вярваха, че нещо може да се получи. Тогава инж. Георги Георгиев ме свърза с човек от Прага, който ми подаде ръка, изпрати проект за нашето училище и така можехме да разполагаме с пари за учебници, за учителите... По стара българска традиция обаче възникнаха недоразумения и отново бях принудена да се обърна към Българското сдружение в града, чийто председател е д-р А. И. Белков, който вече видя, че работим сериозно, нещата вървят и реши да ни подкрепи. Създадохме танцов ансамбъл „Китка“,

сме заедно, надявам се така да продължи и за напред!

– **Вие сте млади хора, дай, Боже, да сте здрави, но все пак имате ли някакви впечатления от чешката здравна система и ако трябва да я сравните с българската, как бихте коментирали?**

– Аз съм била на две рехабилитации, бях много впечатлена от отношението и от организацията, и мисля, че в Чехия здравната система е по-добре организирана от България.

– **А за социалната система какво бихте казали?**

– И двамата със съпруга ми работим на постоянни договори, така че осигуровките ни са според чешките

Бърно, в България също нямаме, така че не инвестираме. Не съм мислила дали искам да се върна за постоянно в нашата страна. Аз съм българка и винаги подчертавам това. Когато човек е в чужбина, винаги му е мила Родината. Затова не казвам нито да, нито не, нещата могат да се променят. Дъщеря ми обича да пътува до България, за нея това е почивка и забавление. Обича да бъде с братовчедите си, с бабите си, но не сме говорили дали би искала да живее там постоянно. Не правя големи планове, защото целият свят в момента е нестабилен и е обект на сложни събития. Каквото и да се случи обаче, България е моята родина и аз я обичам.

– **Г-жо Георгиева, благодаря за този разговор!** ♦